

UZASADNIENIE

Obecnie obowiązujące przepisy prawa, regulujące zasady funkcjonowania prowadzonych przez organy państwa rejestrów i ewidencji, zakres obowiązków zgłoszeniowych podmiotów podlegających wpisowi do tych ewidencji i rejestrów, jak też zakres współdziałania organów państwa, wymagają zmiany w celu uproszczenia i ograniczenia obowiązków i procedur obciążających podmioty rozpoczynające działalność, w szczególności przedsiębiorców. Wprowadzane zmiany regulacji prawnej powinny umożliwiać podmiotom szybkie rozpoczęcie działalności, ograniczając do minimum niezbędne formalności, przy jednoczesnym zapewnieniu organom administracji publicznej sprawnego, opartego na aktualnych osiągnięciach technicznych, wykonywania ich obowiązków rejestracyjnych i ewidencyjnych.

Celem projektowanych zmian ustaw w zakresie kształtującym zadania organów państwa odpowiedzialnych za ewidencje i rejestry, uprawnienia organów państwa powołanych do kontroli przestrzegania przepisów prawa, obowiązki zgłoszeniowe podmiotów (w tym przedsiębiorców) i obszar współpracy organów państwa jest:

- ułatwienie podmiotom, których dane podlegają jednoczesnemu obowiązkowi wpisu do różnych rejestrów i ewidencji, prowadzonych przez organy administracji publicznej, rozpoczynania i prowadzenia działalności, w tym działalności gospodarczej, przez wyeliminowanie obowiązku składania do Państwowej Inspekcji Pracy i Państwowej Inspekcji Sanitarnej zgłoszeń (oraz ich zmian), bez uszczerbku dla sprawnego wykonywania zadań przez Państwową Inspekcję Pracy i Państwową Inspekcję Sanitarną,
- umożliwienie podmiotom innym niż osoby fizyczne rozpoczynające działalność gospodarczą wcześniejszego rozpoczęcia prowadzenia działalności, przez skrócenie terminu wydawania przez naczelnika urzędu skarbowego potwierdzenia o nadaniu NIP z 14 do 3 dni.

Skutkiem wprowadzenia projektowanych zmian będzie wyeliminowanie 2 z 6 (czyli zmniejszenie o 1/3) procedur obowiązujących przy rejestracji podmiotu: rejestracji w Państwowej Inspekcji Pracy i rejestracji w Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W konsekwencji powinna również ulec podwyższeniu pozycja Polski w Raporcie Banku Światowego Doing Business.

Likwidacja dwóch procedur rejestracyjnych skróci również łączny czas rejestracji o 2 dni.

Skróceniu ulegnie również czas trwania procedury obejmującej łącznie rejestrację podmiotu w: Krajowym Rejestrze Sądowym, urzędzie statystycznym, urzędzie skarbowym i Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (w pkt 3 Raportu Doing Business aktualnie jest on szacowany na 4 tygodnie), gdyż jeden z elementów tej procedury – rejestracja w urzędzie skarbowym i nadanie numeru NIP – zostanie ograniczony z 14 do 3 dni.

Wprowadzenie w życie rozwiązania polegającego na pozyskiwaniu przez Państwową Inspekcję Pracy i Państwową Inspekcję Sanitarną – podmioty ustawowo uprawnione do kontroli pracodawców – informacji o podmiotach uczestniczących w obrocie prawnym wymaga zmiany: ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.), ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1263, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2012 r. poz. 591).

Skrócenie terminu wydawania potwierdzenia o nadaniu numeru NIP dla podmiotów innych niż osoby fizyczne rozpoczynające działalność gospodarczą wymaga zmiany art. 8b ustawy z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz. U. z 2004 r. Nr 269, poz. 2681, z późn. zm.).

Projekt w art. 1 przewiduje uchylenie przepisu nakładającego na pracodawców obowiązek zgłaszania Państwowej Inspekcji Pracy i Państwowej Inspekcji Sanitarnej danych dotyczących miejsca, rodzaju i zakresu prowadzonej działalności oraz zmian w tym zakresie (art. 209 k.p.), łącznie z przepisem zawierającym sankcję za niespełnienie tego obowiązku (art. 283 § 2 pkt 1 k.p.).

W art. 2 – celem umożliwienia Państwowej Inspekcji Sanitarnej dostępu do danych gromadzonych w rejestrze podmiotów prowadzonym przez Główny Urząd Statystyczny i danych gromadzonych na kontach płatników przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – projekt przewiduje wprowadzenie w ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej regulacji podobnej do tej, jaka jest zawarta w art. 14 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2012 r. poz. 404).

Na mocy ww. przepisu art. 14 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy Państwowa Inspekcja Pracy uprawniona jest do nieodpłatnego korzystania m.in. z danych zgromadzonych:

- w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON) prowadzonym przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego,
- przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na koncie ubezpieczonego i koncie płatnika składek, o których mowa odpowiednio w art. 40 i 45 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.), w zakresie podlegania ubezpieczeniom społecznym, a także danych o wypadkach przy pracy uzyskanych na podstawie ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322, z późn. zm.).

Na podstawie wprowadzonego nowego art. 36a w ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowa Inspekcja Sanitarna będzie uprawniona do nieodpłatnego korzystania z danych zgromadzonych:

- w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON) prowadzonym przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego,
- przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na koncie płatnika składek, o którym mowa w art. 45 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.)
- przy czym zarówno Zakład Ubezpieczeń Społecznych, jak i Główny Urząd Statystyczny będą udostępniały Państwowej Inspekcji Sanitarnej ww. dane z urzędu (analogicznie jak w przypadku Państwowej Inspekcji Pracy).

W art. 3 – celem umożliwienia Państwowej Inspekcji Pracy i Państwowej Inspekcji Sanitarnej dostępu do danych zawartych w rejestrze podmiotów, prowadzonym przez Główny Urząd Statystyczny – projekt przewiduje w ustawie z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej nadanie nowego brzmienia art. 44 ust. 2 przez wyeliminowanie Państwowej Inspekcji Pracy z kręgu podmiotów uprawnionych do pobierania – na ich pisemny wniosek – wyłącznie wyciągów z rejestru podmiotów (art. 44 ust. 2 pkt 2 ustawy) oraz dodanie w tym przepisie pkt 3, na mocy którego urzędy statystyczne, działając z urzędu, będą nieodpłatnie, kwartalnie, udostępniać Państwowej Inspekcji

Pracy oraz Państwowej Inspekcji Sanitarnej zgromadzone w rejestrze podmiotów informacje o podmiotach zgłaszających (deklarujących) zatrudnienie pracowników, wraz z nadanym im numerem identyfikacyjnym i zakodowanym opisem informacji objętych rejestrem – w uzgodnionym zakresie, niezbędnym dla wykonywania statutowych zadań tych organów lub instytucji.

Po wprowadzeniu tych regulacji Państwa Inspekcja Sanitarna uzyska dostęp do danych zgromadzonych w rejestrze podmiotów prowadzonym przez Główny Urząd Statystyczny, zaś dla Państwowej Inspekcji Pracy zakres dostępnych danych zostanie poszerzony w stosunku do danych zawartych w wyciągach, które organ ten może otrzymywać – na pisemny wniosek – w aktualnym stanie prawnym.

W art. 4 – przez nadanie nowego brzmienia art. 8b ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników – projekt przewiduje skrócenie czasu oczekiwania przez podmioty inne niż osoby fizyczne rozpoczynające działalność gospodarczą na uzyskanie od naczelnika urzędu skarbowego potwierdzenia o nadaniu numeru NIP z 14 do 3 dni.

W art. 5 zaproponowano, aby ustawa weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia (zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych; Dz. U. z 2011 r. Nr 197, poz. 1172, z późn. zm.). Ze względu na przedmiot oraz zakres regulacji nie zachodzi potrzeba określenia dłuższej *vacatio legis*.

Projektowana ustawa nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.), w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Stosownie do treści § 11a uchwały nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. Nr 13, poz. 221, z późn. zm.), przedmiotowy projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt jest ujęty w Wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów.

Projekt nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

I. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Podmiotami, na które oddziaływać będą projektowane zmiany przepisów ze względu na zakres regulacji, są:

- płatnicy składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne,
- organy podatkowe (naczelnik urzędu skarbowego),
- Główny Urząd Statystyczny,
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych,
- Państwowa Inspekcja Pracy,
- Państwowa Inspekcja Sanitarna,
- podmioty uczestniczące w obrocie prawnym (przede wszystkim przedsiębiorcy).

II. Konsultacje społeczne

Projekt założeń projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy, ustawy o statystyce publicznej, ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej i ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników był poddany konsultacjom społecznym przez przesłanie go do następujących organizacji:

- 1) Konferencji Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce,
- 2) Business Centre Club,
- 3) Krajowej Izby Gospodarczej,
- 4) Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan,
- 5) Pracodawców RP,
- 6) Federacji Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”,
- 7) Związku Rzemiosła Polskiego,
- 8) Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”,
- 9) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych,

10) Forum Związków Zawodowych.

Krajowa Izba Gospodarcza i Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność” zaopiniowały pozytywnie projekt założeń.

Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie” poparła projektowane zmiany i zwróciła uwagę, że projekt założeń powinien uwzględniać postępowanie z przedsiębiorcami, którzy do tej pory nie zgłosili samodzielnie lub nie aktualizowali danych w rejestrach, oraz sytuacje, w których „przekazanie informacji z jednej instytucji do drugiej wykaże różnice w ich zawartości”.

Uwagi „Porozumienia Zielonogórskiego” nie wymagały zmian w projekcie założeń. Na podstawie aktualnie obowiązujących przepisów prawa, w szczególności art. 14 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy oraz porozumienia z dnia 5 listopada 2010 r., zawartego między Głównym Inspektorem Pracy a Prezesem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Państwowa Inspekcja Pracy uzyskuje odpowiednie dane z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Instytucja ta już w chwili obecnej posiada zatem stosowne informacje.

Poza tym zarówno Państwowa Inspekcja Pracy, jak i Państwowa Inspekcja Sanitarna – każda w zakresie swojej właściwości – mogą wykorzystać przysługujące im na podstawie przepisów szczególnych (rozdział 4 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy – postępowanie kontrolne – oraz rozdział 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej – uprawnienia Państwowej Inspekcji Sanitarnej) uprawnienia kontrolne i w ten sposób zweryfikować zarówno aktualność, jak i rzetelność posiadanych danych, również pod kątem ewentualnych rozbieżności. Nie jest jednak możliwe wprowadzenie regulacji prawnej, która miałaby działać wstecz.

Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan poparła projekt założeń, postulując jednak, aby czas oczekiwania na uzyskanie od naczelnika urzędu skarbowego potwierdzenia nadania numeru NIP dla wszystkich podmiotów wynosił jeden dzień, co jej zdaniem jest możliwe do realizacji zarówno od strony technicznej, jak i organizacyjnej.

Propozycja skrócenia czasu oczekiwania na wydanie przez naczelnika urzędu

skarbowego potwierdzenia nadania NIP dla podmiotów innych niż osoby fizyczne rozpoczynające działalność gospodarczą z 14 do 3 dni stanowi rezultat uzgodnień dokonanych z Ministerstwem Finansów. Zaproponowany 3-dniowy termin jest aktualnie najkrótszym możliwym terminem, w którym organ skarbowy może w tym przypadku wykonać nałożone na niego obowiązki. Należy podkreślić, że jakkolwiek skrócenie terminu z 14 do 3 dni nie prowadzi jeszcze do zupełnego zrównania sytuacji wszystkich podmiotów w omawianym zakresie, to i tak stanowi korzystną zmianę dla znacznej liczby podmiotów.

Na marginesie nadmienić należy, że zgodnie z opracowywanym w Ministerstwie Sprawiedliwości projektem założeń projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym i innych ustaw, nadanie numeru NIP dla podmiotów podlegających wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego odbywać się będzie niezwłocznie po wpisaniu podmiotu do Rejestru (w tym samym dniu), a zatem docelowo istniejące różnice zostaną zniwelowane.

Pozostałe organizacje nie przekazały swojego stanowiska.

Przedmiotowy projekt ustawy realizuje skonsultowany społecznie projekt założeń projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy, ustawy o statystyce publicznej, ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej i ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników.

III. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanych zmian nie będzie wiązało się z koniecznością zwiększenia wydatków z budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Określenie sposobu przekazywania danych Państwowej Inspekcji Pracy i Państwowej Inspekcji Sanitarnej przez Główny Urząd Statystyczny i Zakład Ubezpieczeń Społecznych pozostawiono do decyzji zainteresowanych instytucji, albowiem to właśnie te instytucje, w trakcie bezpośrednich ustaleń, wykorzystując swoje dotychczasowe doświadczenia, będą mogły dobrać taką formę przekazywania danych, która będzie najbardziej efektywna i najmniej kosztowna.

Należy nadmienić, że na podstawie aktualnie obowiązujących przepisów prawa, w szczególności art. 14 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy oraz porozumienia z dnia 5 listopada 2010 r., zawartego między Głównym Inspektorem Pracy a Prezesem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Państwowa Inspekcja Pracy uzyskuje odpowiednie dane z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na płytach CD. Również Główny Urząd Statystyczny już dziś dane o zarejestrowanych podmiotach przekazuje Państwowej Inspekcji Pracy na płytach CD.

Uprawniony pracownik Państwowej Inspekcji Pracy, w ustalonym przez ww. instytucje terminie, zgłasza się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub do Głównego Urzędu Statystycznego po odbiór płyt CD, a następnie dane te są przetwarzane w systemie informatycznym Państwowej Inspekcji Pracy.

Główny Urząd Statystyczny i Zakład Ubezpieczeń Społecznych mogą przekazywać dane Państwowej Inspekcji Sanitarnej w sposób analogiczny jak w przypadku Państwowej Inspekcji Pracy.

Cykliczne przekazywanie przez Główny Urząd Statystyczny i Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaktualizowanej, przetworzonej bazy danych nie będzie zatem wymagało ponoszenia wydatków na stworzenie systemu informatycznego.

Skrócenie czasu oczekiwania przez podmioty inne niż osoby fizyczne rozpoczynające działalność gospodarczą na uzyskanie od naczelnika urzędu skarbowego potwierdzenia o nadaniu numeru NIP z 14 do 3 dni nie będzie skutkowało koniecznością dokonywania przesunięć etatowych w urzędach skarbowych.

IV. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wprowadzana regulacja pozytywnie wpłynie na rynek pracy przez ograniczenie obowiązków obciążających pracodawców i skrócenie czasu oczekiwania na rozpoczęcie działalności.

V. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projektowana regulacja pozytywnie wpłynie na funkcjonowanie przedsiębiorstw

przez zlikwidowanie dwóch obowiązków zgłoszeniowych obciążających dotychczas pracodawców. Pracodawcy nie będą już zobowiązani do zgłaszania Państwowej Inspekcji Pracy i Państwowej Inspekcji Sanitarnej danych o miejscu, rodzaju i zakresie prowadzonej działalności oraz wszelkich zmian co do miejsca, rodzaju i zakresu – zwłaszcza zmiany technologii lub profilu produkcji.

Skrócenie czasu oczekiwania na uzyskanie numeru NIP z 14 do 3 dni dla szerokiej grupy podmiotów innych niż osoby fizyczne rozpoczynające działalność gospodarczą umożliwi wcześniejsze rozpoczęcie działalności.

Projektowane rozwiązania zarówno pracodawcom, jak i innym niż osoby fizyczne rozpoczynające działalność gospodarczą podmiotom zobowiązanym do uzyskania numeru NIP przyniosą oszczędności. I tak:

- w skali roku działalność rozpoczyna ok. 677.700 pracodawców (627.200 osób fizycznych i 50.500 osób prawnych) obowiązanych do dokonywania zgłoszeń wobec Państwowej Inspekcji Pracy i Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Likwidacja obowiązku zgłoszeniowego wobec obu inspekcji powinna przynieść pracodawcom łącznie oszczędności w kwocie 67 770 000 zł,
- w okresie roku powstaje ok.: 1.800 spółek jawnych, 250 spółek partnerskich, 2.000 spółek komandytowych, 450 spółek komandytowo-akcyjnych, 19.000 spółek z o.o. i 750 spółek akcyjnych. Dla tych podmiotów skrócenie czasu oczekiwania na uzyskanie numeru NIP z 14 do 3 dni powinno przynieść w skali roku oszczędności w kwocie 28 923 800 zł.

Tym samym wprowadzana regulacja wpłynie pozytywnie na poziom konkurencyjności polskiej gospodarki.

VI. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Regulacja pośrednio – przez ułatwienie prowadzenia działalności dla przedsiębiorców – może pozytywnie wpłynąć na sytuację i rozwój regionalny.

VII. Wpływ regulacji na ograniczenie biurokracji

Projektowana regulacja zmniejsza zakres obowiązków informacyjnych obciążających pracodawców (w tym przedsiębiorców) i ogranicza wobec nich procedury biurokratyczne.

VIII. Działalność lobbingowa w procesie stanowienia prawa

W trybie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1014, z późn. zm.) projekt został udostępniony na stronach internetowych w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Rządowego Centrum Legislacji – Rządowy Proces Legislacyjny.

Dotychczas żaden podmiot wykonujący zawodową działalność lobbingową nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem.